

Rere el rastro del T-Rex

Estrella Polar

RERE EL RASTRE DEL T-REX

QUÈ ÉS UN DINOSAURE?

La paraula *dinosaure* prové del grec: *deinos* significa «terrible» i *sauros*, «llangardaix». Llangardaix terrible!

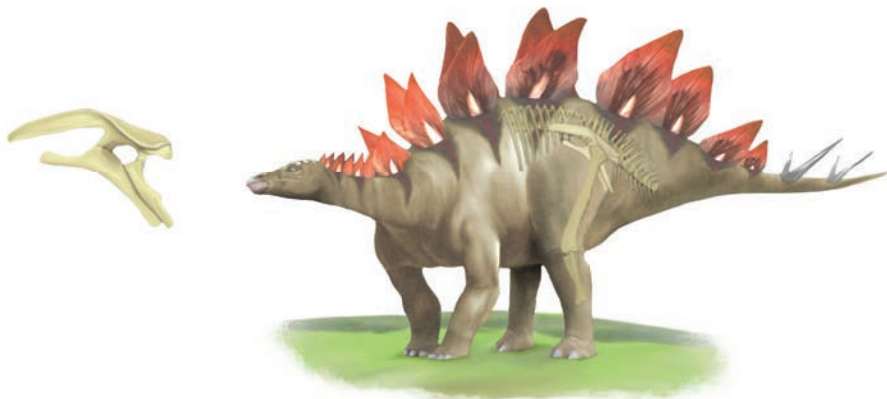
Aquests rèptils gegants van dominar la Terra durant 160 milions d'anys, i en tot aquest temps van evolucionar fins a dividir-se en més de mil espècies diferents: des d'enormes exemplars herbívors com el diplodocus... fins a ferotges carnívors com el T-Rex!

Una manera de classificar tantíssimes espècies diferents és fixar-nos en la seva pelvis. Segons la forma d'aquest os, podien ser:

DINOSAURES AMB PELVIS D'OCELL

O, segons el seu nom científic, ornitisquis. En aquest grup, els ossos de la pelvis estaven orientats cap enrere. Tots els ornitisquis s'alimentaven de plantes. Entre els més coneguts hi ha els triceratops, els estegosaures o els iguanodonts.

DINOSAURES AMB PELVIS DE LLANGARDAIX

També coneguts com a saurisquis, els ossos de la seva pelvis estaven orientats cap endavant, en direcció als intestins. Eren generalment carnívors, com els giganotosaures o els tiranosaures, però també n'hi havia d'herbívors, com els braquiosaures o els diplodocus.

UNA MICA D'HISTÒRIA

Els dinosaures van habitar la Terra fa molts i molts anys. Molt abans que ho féssim nosaltres! El període de la història en què van viure es coneix com a era mesozoica. És l'anomenada «Edat dels Rèptils», pel domini que van assolir aquests animals sobre terra, mar i aire.

El mesozoic es divideix en tres grans períodes:

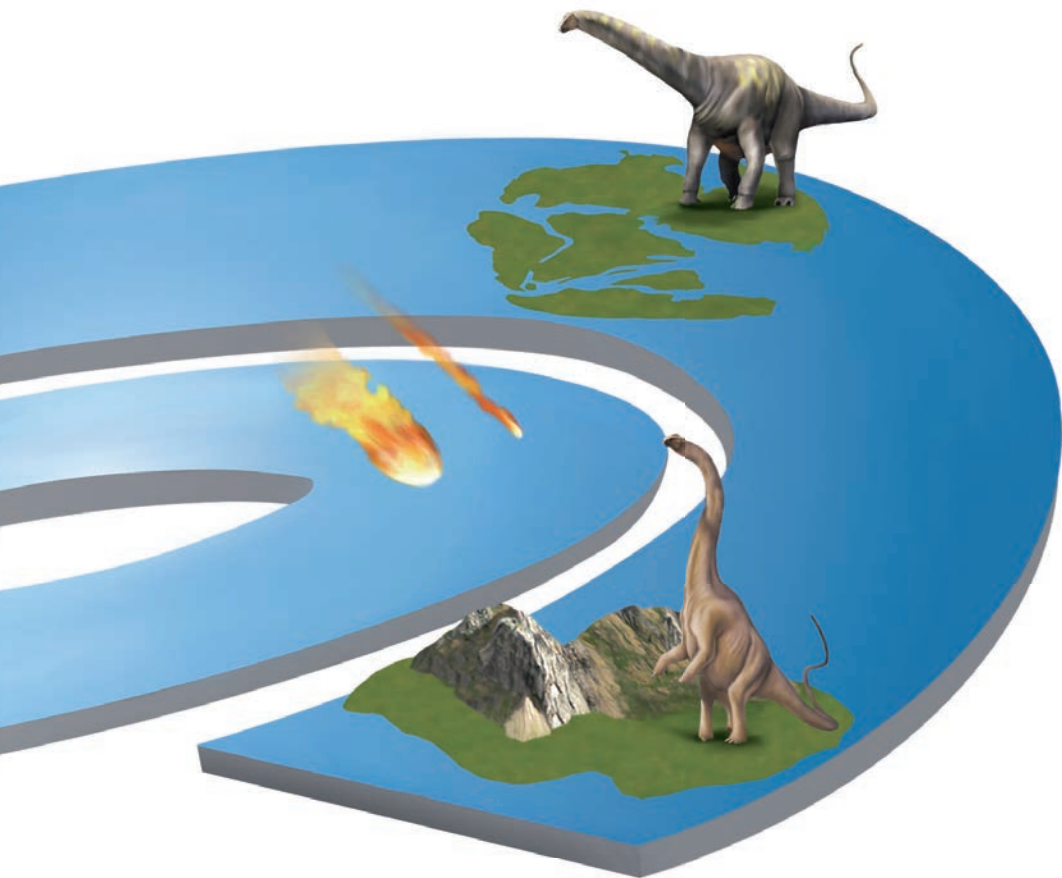
TRIÀSIC (250 - 199 M. A.)

Apareixen els primers dinosaures. Els continents que avui coneixem estaven units en un únic gran continent: Pangea.

JURÀSSIC (199 - 145 M. A.)

És l'època dels grans herbívors, els animals terrestres més grans que han existit mai. Pangea es va separar en dos grans continents: Lauràsia i Gondwana.

CRETACI (145 - 65 M. A.)

Al final d'aquest període, els dinosaures es van extingir, la qual cosa va donar llibertat per multiplicar-se als petits mamífers.

ELS FÒSSILS

Si avui dia sabem tant sobre aquestes impressionants criatures és gràcies a les restes que se n'han conservat enterrades fins a l'actualitat. Aquestes restes s'anomenen fòssils.

COM ES VAN FORMAR?

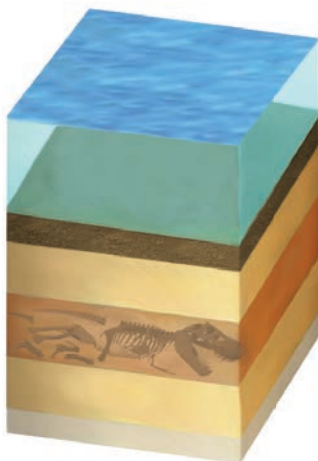
Generalment, els fòssils són parts dures d'aquests animals, com els ossos, les dents o les urpes. Però, quin va ser el procés perquè es conservessin durant tant de temps? Gairebé sembla un miracle!:

1 Era necessari que el dinosaure morís dins l'aigua, ja que si moria a terra els carnyaires l'haurien devorat. Sota l'aigua, els sediments (fang i sorra) cobrien el cos de l'animal.

2 Els teixits tous de l'animal s'anaven podrint. D'aquesta manera, quedaven al descobert els ossos, les dents i les urpes.

- 3** Amb el pas del temps, el fang que recobria els ossos es convertia en roca, amb la qual cosa es creava un esquelet fòssil.

- 4** Amb el moviment dels continents, el que abans estava negat d'aigua ara està cobert de sediments i podem excavar-ho fins a trobar els fòssils.

QUÈ ENS EXPLIQUEN ELS FÒSSILS?

L'estudi dels fòssils trobats ha permès als paleontòlegs disposar de moltes dades sobre la vida dels diferents dinosaures. Et sorprendrà descobrir tot el que en sabem avui dia!

QUÈ MENJAVEN?

Gràcies a l'observació de les dents, la mandíbula, les urpes i la constitució general podem saber si un dinosaure era carnívor, herbívor, omnívor o carronyaire.

Les dents de l'al·losaure, punxegudes i molt juntes entre si, li servien per caçar els grans dinosaures herbívors dels quals s'alimentava.

Els diplodocus tenien el coll molt llarg per poder arribar a les fulles més altes dels arbres.

A QUINA VELOCITAT ES DESPLAÇAVEN?

A banda dels ossos fossilitzats, també s'han trobat restes de petjades de diferents formes i mides. Les petjades són com un llibre obert per als paleontòlegs, ja que no només els diuen com eren les extremitats dels dinosaures, sinó que, mesurant la distància entre les seves passes, poden saber la velocitat a la qual avançaven.

Així sabem, per exemple, que el gallimimus era un dels dinosaures més ràpids: podia córrer a uns 65 km/h!